

De collectie

Hoe het SMåRT (Small Museum of aRT) ab ovo ontstaan is, is vooralsnog onduidelijk. Het is gegroeid uit de collectie kunstwerken (en documenten) van de Koninklijke Kunstkring Sint-Truiden. Die collectie is altijd met de grootste zorg en met respect bejegend. Respect voor de kunstwerken an sich, maar ook voor de collega-kunstenaars. Wat betreft de kunstwerken is de collectie ook immer 'levend' gehouden. Tussen de actuele tentoonstellingen kwamen er steeds wisselende exposities met werken uit het archief, zij het dat die expo's niet als zodanig werden aangekondigd en wellicht ook niet werden beschouwd. Het was van belang dat de werken aanwezig bleven.

Het SMåRT

Voor de stap naar het SMåRT kunnen we twee belangrijke redenen aanwijzen. Enerzijds vereiste de tijdsafstand van – toen – 75 jaar een andere, meer expliciete omgang met de collectie en haar kunstenaars. Die laatsten zijn (meestal) de leden van de Kunstkring. Dat lidmaatschap overspant minstens drie generaties en een aantal leden waren dan ook reeds overleden. We wijzen er en passant op dat de omgang met het verleden in het motto van de viering van het zeventigjarig bestaan al aangehaald werd: “Ga jij vooruit, met je hoofd altijd naar achteren gewend?”

Anderzijds bracht de renovatie van de Zoutkist/Scharensliephuisje een nieuwe dynamiek op gang. Die verbouwing is – en we wikken hier onze woorden – de meest omvangrijke ingreep op dat vlak sedert de verwerving van het pand zelf. En hoewel het bouwvolume op zichzelf maar een beperkte uitbreiding kent, zal de verbouwing de mogelijkheden van de verbonden panden sterk uitbreiden. Meer dan ooit worden alle beschikbare ruimten benut en voor het publiek of de werking zelf ontsloten. Architect Piet Verheyden had van bij de initiële ontwerpen een archiefruimte in gedachten. Het scharensliephuisje kreeg inmiddels zijn oorspronkelijke verdieping terug, die sindsdien exclusief als depotruimte dient. In de zogenaamde ‘stenenbrochure’ heette het in afwachting nog de ‘I-ruimte’.

De verwerving

De collectie kunstwerken is bijeengebracht door schenkingen van, aanvankelijk, de leden-kunstenaars, al moeten we de eigenaarsgeschiedenis voor de individuele werken zelf nog achterhalen. De laatste jaren zijn die verwervingen beter in kaart gebracht. Zo schonk Piet van de Velde op 17 november 2002 “Gekruisigde Kristus” (1936) van Ri Coème officieel (zie KKzine3) aan de Kunstkring. Ter gelegenheid van de overzichtstentoonstelling ‘Gekleurd’ in april 2006 stonden Magina Sioulants “Vietnam” (2001), Piet Verheyden “Oneliner” (2001) en het collectief PISCES een onbetiteld werk af, dat een onderdeel van het project ‘De tentoonstelling’ (1995) was. Gaandeweg vinden ook steeds meer sympathisanten de weg naar de Koninklijke Kunstkring en het SMåRT als doel voor een schenking van een kunstwerk.

De relevantie

Is de collectie die in het SMåRT werd en wordt verzameld van belang? Buiten het feit dat iedere collectie een zeker belang heeft, telt het SMåRT toch enkele troeven. Vooreerst toont de collectie welke soorten kunst de leden (en ook de sympathisanten) aan elkaar voorstelden, letterlijk: welk soort kunst ze elkaar ‘voorhielden’. Een staalkaart van de som van de afzonderlijke smaken dus. Voort toont het SMåRT de verhouding tussen die gegevenheid en de (inter-)nationale ontwikkelingen op artistiek en levensbeschouwelijk vlak. Ten derde kan de verzameling van het SMåRT voor de eigen werking een referentiepunt zijn, zowel voor de werking van de Kunstkring als instantie, als voor de individuele leden. Ten slotte biedt het een soort collectie die in andere verzamelingen niet of weinig uitgebreid aan bod komt. Daarin vormt het een welkome en wellicht ook noodzakelijke aanvulling van de diverse grote musea in ons land (en daarbuiten). Het is een unieke bron van informatie voor kunsthistorisch onderzoek, een missing link tussen de grote kunstvernieuwers en het (al dan niet) doorbreken van die vernieuwing bij brede lagen van de bevolking.